

Recenzja rozprawy doktorskiej pani mgr Wiktorii Gornig pt. „Biochronologiczna i systematyczna pozycja niedźwiedzi jaskiniowych (*Ursus spelaeus sensu lato*) z jaskiń sudeckich”

Rozprawa liczy 407 stron i jest do niej dołączona płyta CD z dodatkiem zawierającym dwa pliki z danymi. Tabel jest 67, a rycin 111. Po stronie tytułowej są streszczenia w języku polskim i angielskim, wykazy rycin i tabel, a następnie spis treści. Następnie jest siedem ponumerowanych rozdziałów, a mianowicie „Wstęp”, „Materiał i metodyka”, „Wyniki”, „Dyskusja”, „Podsumowanie i wnioski”, „Podziękowania” i „Literatura”. Rozdział pt. „Wstęp” składa się z dwóch podrozdziałów zatytułowanych „Historia badań niedźwiedzia jaskiniowego w Sudetach” oraz „Cele pracy”. Na rozdział pt. „Materiał i metodyka” składa się sześć podrozdziałów; są to: „Materiał niedźwiedzia jaskiniowego z jaskiń sudeckich”, „Metodyka pomiarowa”, „Metodyka statystyczna”, „Metodyka analiz morfotypowych”, „Stanowiska jaskiniowe z Sudetów” oraz „Stanowiska porównawcze”. Rozdział pt. „Wyniki” zawiera 10 podrozdziałów, które ponazywane są według elementów szkieletu i uzębienia: czaszki, kolejnych zębów oraz kości śródrebra i śródstopia. Kolejne rozdziały („Dyskusja”, „Podsumowanie i wnioski”, „Podziękowania”, „Literatura”) nie zostały podzielone. W rozdziale pt. „Literatura” wymienionych jest 594 pozycji bibliograficznych.

Uwagi krytyczne

Cel rozprawy nie jest dobrze sformułowany. Z rozprawy wynika, że celem pracy jest określenie systematycznej i biochronologicznej pozycji niedźwiedzi jaskiniowych z jaskiń sudeckich na podstawie analizy morfologicznej i morfometrycznej odnalezionych pozostałości szkieletu i uzębienia. Natomiast w rozprawie (str. 21) cel jest określony jako „szeroko rozumiana analiza morfometryczna szczątków niedźwiedzia jaskiniowego z jaskiń sudeckich”.

Poza tym, rozdział „Wyniki” oprócz wyników zawiera również pokąsną porcję tego co powinno znaleźć się w rozdziałach „Materiał i metodyka” oraz „Dyskusja”. Tabele są nieopowiednio dzielone pomiędzy strony (np. tabela 4 na str. 79). W ostatnim paragrafie na str. 3 jest sześć błędów typograficznych lub gramatycznych.

Uzasadnienie wniosku

Zgodnie z art. 13 Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki, „[r]ozprawa doktorska [...] powinna stanowić oryginalne rozwiązanie problemu naukowego [...] oraz wykazywać ogólną wiedzę teoretyczną kandydata w danej dyscyplinie naukowej [...] oraz umiejętność samodzielnego

prowadzenia pracy naukowej”. Rozprawa spełnia te wszystkie warunki i ponadto jest wartościowym opracowaniem morfologicznym i morfometrycznym bardzo bogatego i ważnego materiału i ma istotną wartość zarówno poznawczą jak i dokumentacyjną. Kandydatka wykazała obecność pięciu form niedźwiedzia jaskiniowego, w tym dwóch nowych dla Polski i środkowej Europy oraz określiła które elementy szkieletu i uzębienia pozwalają na rozróżnienie tych form.

Wniosek

Po dokładnym zapoznaniu się z rozprawą doktorską pani mgr Wiktorii Gornig pt. „Biochronologiczna i systematyczna pozycja niedźwiedzi jaskiniowych (*Ursus spelaeus* sensu lato) z jaskiń sudeckich” stwierdzam, że ta rozprawa w pełni spełnia warunki określone w art. 13 Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki. Na tej podstawie wnioskuję do Rady Dyscypliny Naukowej Nauki Biologiczne UWr o dopuszczenie pani mgr Wiktorii Gornig do dalszych etapów przewodu doktorskiego. Zważywszy na wysokie walory poznawcze i dokumentacyjne rozprawy wnioskuję do Rady Dyscypliny Naukowej Nauki Biologiczne UWr z rekomendacją podjęcia uchwały o wyróżnienie tej rozprawy doktorskiej.

Warszawa, 3 sierpnia 2023 r.

prof. dr hab. Mieczysław Wolsan
Muzeum i Instytut Zoologii PAN